

Padraig French ziet grote kansen voor de melkveehouderij in Ierland

Eerst vakmanschap, dan groeien

Investeer in je vakmanschap en zorg ervoor dat je financieel bij de beste tien procent bedrijven hoort, dan pas levert groeien rendement op, aldus de Ierse onderzoeker Padraig French. 'Groeien betekent een hogere hypotheek en meer werk. Zorg wel dat je dan ook rendement draait voor een hogere levensstandaard.'

tekst **Alice Booij**

Maar liefst 7000 geïnteresseerden kwamen er naar de open dag 'Harvesting the potential' op het onderzoekscentrum Moorepark in Ierland, net zoveel als er in Nederland afkomen op een Koe-Expo. Het is heel typerend voor de focus van de Ierse melkveehouders die zich lieten voorlichten over graslandmanagement en vooral de kansen na 2015. Als 'opwarmertje' kregen de bezoekers een peptalk van het hoofd onderzoek melkvee en grasland: Padraig French. 'Over 21 maanden vallen de beperkingen weg, na 31 jaar stopt de quotering. We gaan van een saai periode over naar veel dynamiek. Dat biedt ongelooflijk veel kansen voor de Ierse melkveehouderij.'

French bruist van enthousiasme en ambitie. 'We zijn als Ierse melkveehouderij sterk in lage kosten en dus heel concurrerend. Er ligt een wereld voor ons open wanneer we dat ook na 2015 kunnen

vasthouden.' Ook in Ierland schalen de zuivelverwerkers hun capaciteit op. 'Voordat het quotum kwam, groeide de Ierse melkveehouderij jaarlijks met 5 tot 6 procent. Dat gaat na 2015 weer gebeuren', verwacht French.

Nieuwe melkveeouders

De melkveehouderij is 'booming' in Ierland. Zelfs akkerbouwers en vleesveeouders laten zich informeren over de mogelijkheden om koeien te gaan melken. Zo'n 20 procent van het landbouwareaal in Ierland wordt gebruikt voor melkvee, er is dus genoeg potentie om veel meer koeien te gaan melken, geeft French aan. 'Over tien jaar hebben we nog steeds 18.000 melkveeouders dankzij die nieuwe instromers.'

De onderzoeker schetst een mooie toekomst, maar ziet ook de valkuilen die groeien met zich meebrengt. 'Bij groeien

krijg je een hogere hypotheek en meer werk. Je moet het niet doen omdat collega's het doen of omdat ik zeg dat er prachtige kansen liggen. Je moet het doen omdat het meer inkomen oplevert en dus een hogere levensstandaard.'

Maar dan moet je als bedrijf wel de focus op efficiëntie hebben, zegt de onderzoeker. 'Wanneer je met je kengetallen tot de toptienprocentbedrijven hoort, kun je succesvol groeien. "First skills then scale", oftewel: investeer in je vakmanschap. Jij bepaalt de efficiëntie van je bedrijf en dat is een belangrijkere factor dan het weer of het grondtype. Als je geen goede saldo's draait, haal je geen rendement uit de nieuwe investeringen. Bij een slechte melkprijs ben je dan de klos.'

Meer gras laten groeien

French denkt mee met melkveeouders over investeringen die weinig kosten en die een hoog rendement opleveren, zoals simpelweg meer gras op het bedrijf laten groeien. 'We zitten op gemiddeld 10 ton droge stof per hectare per jaar, maar er zijn veehouders genoeg die 11 tot 12 ton opbrengst per hectare realiseren en er zijn er zelfs die 14 ton halen. Bij 10 ton kun je met twee koeien per hectare zelfvoorzienend zijn, naast 500 kilo kracht-

Tabel 1 – Melkveehouderij in Ierland in 2013 en 2020 (verwachting)

	2013	2020 (verwachting)
aantal melkveeouders	18.000	18.000
aantal melkkoeien (miljoen)	1,2	1,5
totaal geproduceerde melk (in miljard kg)	5,4	7,5
koeien per bedrijf	60	80
hectares per bedrijf	34	38
koeien/hectare	1,9	2,1
productie per koe (kg)	4.900	5.000
melkproductie/ha (kg)	9.300	10.500
ton droge stof per hectare	9,8	11
melkprijs (in euro's per 100 kg melk)	38,5	28 tot 30
winst per hectare (in euro's)	1.900	2.000

voer per koe per jaar. Bij 14 ton zijn dat 2,8 koeien. Als die graslandproductie omhoog kan, kunnen er meer koeien per hectare grasland gehouden worden en wordt er dus meer melk geproduceerd.' 2013 is een relatief goed financieel jaar. 'Wie geen geld verdient, moet eens naar de efficiëntie van het bedrijf kijken', klinkt het duidelijk. French adviseert om het verdiende geld te gaan investeren in de bodemvruchtbaarheid en de graslandproductie. 'Zorg bijvoorbeeld voor het op peil brengen van de mineralen, zoals fosfaat, kali en kalk, en werk aan een betere grasmat. Investeren in de bodemvruchtbaarheid is de eerste stap naar groei.' Niet alleen een beter graslandmanagement, maar ook een verhoging van de productie zorgt voor meer rendement: meer melk, vet en eiwit per koe dus. 'Met behoud van de vruchtbaarheid', noemt French als randvoorwaarde. Streven naar een grotere huiskavel door land te pachten of te gaan samenwerken, is ook een investering die zich terugbetaalt.

Geen rendement voeraankoop

Voor French is het duidelijk dat de unieke bedrijfsvoering in Ierland met veel vers gras in de koeien ook na 2015 een belangrijke succesfactor is. Meer voer aankopen

om zo meer melk te produceren ziet hij niet als een rendabele manier om te groeien. 'Aankoop van voer, hoe makkelijk het ook lijkt, levert geen rendement, het kost alleen meer werk. Gras is gratis, elk alternatief is duurder. Na 2015 zullen veehouders zich laten verleiden tot meer voeraankopen om zo meer melk te produceren. Maar ze zullen een laag rendement op die extra liters hebben.'

French grijpt terug in de tijd om de melkveehouders voor te bereiden op de toekomst. Zo noemt hij 2009 het jaar met een dramatisch slechte melkprijs. 'Een gemiddelde melkveehouder met 60 koeien had toen een opbrengst op zijn bedrijf van 61.000 euro. In 2011, een heel goed jaar, lag dat op 109.000 euro. Dat is een verschil van 50.000 euro en dan hebben we het nog maar over 60 melkkoeien. Bedenk eens hoe dat eruitziet als het bedrijf is verdubbeld en je een hogere financiering bij de bank hebt. Je moet jezelf afvragen hoe je een slecht jaar gaat opvangen: heb je de discipline om financiële reserves op te bouwen? Vooral voor groeiende bedrijven en starters is dit een essentieel punt. Anders moet je zorgen voor "ruimte" bij de bank.'

Plannen maken en voorbereidingen treffen. Alhoewel het einde van het quotum-

Padraig French: 'Wie in 2013 geen winst draait, moet eens naar de efficiëntie van het bedrijf kijken'

tijdperk nog even op zich laat wachten, drukt French de ondernemers op het hart zich te verdiepen in de nieuwe marktsituatie. 'Het lijkt nog ver weg, maar als je naar de bank moet, vraagt het tijd. Bovendien moet je je plannen ook nog uitvoeren. Het is zo 2015.'

➔ *Meer info en video's over Padraig French en graslandonderzoek op Moorepark: www.amazinggrazing.eu*

Ook na 2015 ligt de focus in Ierland op zo veel mogelijk gras en weinig krachtvoer

